

Muistio Uudenmaan Vihreät ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2021–31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ella Lyytinen, Ines Gullichsen, Hanna Surakka, Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 14.10.2025. Tarkastukseen osallistuivat Uudenmaan Vihreät ry:stä toiminnanjohtajan sijainen Annielina Toikander.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Uudenmaan Vihreät ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Uudenmaan Vihreät ry:n vuosien 2021–2023 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään. Tarkastuksen aikana järjestelmään lisättiin vuoden 2024 tilintarkastuskertomus, tilinpäätös ja toimintakertomus, yhteenveto tilikauden ajantasaisista ilmoituksista sekä tilitys valtionavustuksen käytöstä. Piiriä on myös pyynnöstä tehnyt teknisluonteisen päivityksen toimitettuun vuoden 2023 tilinpäätösasiakirjaan.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Uudenmaan Vihreät ry:n tilintarkastuskertomuksiin vuosilta 2021–2024 sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Uudenmaan Vihreät ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2021 yhteensä 21 350 euron määrästä, vuodelta 2022 yhteensä 21 000 euron määrästä, vuodelta 2023 yhteensä 187 819,60 euron määrästä ja vuodelta 2024 yhteensä 18 862 euron määrästä. Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Tarkastuksen aikana vuoden 2023 ajantasaisia ilmoituksia korjattiin poistamalla ne ilmoitetut suoritukset, jotka koskivat paikallisyhdistyksiltä laskutettuja vaalikampanjan kuluja, jotka eivät ole puoluelain tarkoittamaa tukea. Korjauksen jälkeen ajantasaisia ilmoituksia oli tehty yhteensä 158 524,60 euron määrästä.

Uudenmaan Vihreät ry oli maksanut tarkastusajanjaksona ehdokkaiden vaalimainoksia ja laskuttanut nämä mainoskulut ehdokkailta ja muilta tahoilta. Laskutetut summat olivat joissain tapauksissa ylittäneet 1 500 euron yhteismäärän. Tarkastusajanjaksolla osasta suorituksista oli tehty ajantasaiset ilmoitukset vuonna 2023. Tarkastusvirasto on suositellut vuoteen 2024 asti ajantasaisen ilmoituksen tekemistä myös kyseisen kaltaisista suorituksista.

Piirijärjestön tulee kiinnittää huomiota siihen, että se tekee ajantasaiset ilmoitukset ajoissa. Puoluelain 8 c §:n mukaan ilmoitus tehdään sähköisesti viimeistään tuen vastaanottamista seuraavan kalenterikuukauden 15 päivänä.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Uudenmaan Vihreät ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä.

Uudenmaan Vihreät ry on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea vuonna 2021 28 046,62 euroa, vuonna 2022 26 346,24 euroa, vuonna 2023 32 414,04 ja vuonna 2024 20 774,44 euroa.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Uudenmaan Vihreät ry ilmoitti tarkastuksen aikana tekevänsä kotimaisia hankintoja aina kun se on mahdollista. Maksuliikenteessä käytetään tunnettua eurooppalaista pankkia, ja Osuuspankki huolehtii pakoteasioista omalta osaltaan. Piirijärjestö ei toimi energia-, pankki- eikä puolustusteollisuuden aloilla. Uusia hankintoja tehtäessä piirijärjestö varmistaa, ettei hankinta kohdistu pakotelistattuun tahoon. Toimittajina käytetään vain hyväksi havaittuja ja luotettavia kotimaisia toimijoita.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia puolueiden ja piiriyhdistysten kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että piiriyhdistys olisi tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Ella Lyytinen

Ylitarkastaja

JAKELU	Uudenmaan Vihreät ry
TIEDOKSI	Vihreä liitto r.p